

INFORMACIJA o arbitražnom postupku protiv Crne Gore

Dana 17.07.2025. godine, Ministarstvu energetike i rudarstva je iz Kabineta Predsjednika Vlade Crne Gore proslijeđen Zahtjev za arbitražu (eng: Request for Arbitration) koji je dana 14.07.2025. godine u ime tužioca – društva Tara Resources AG iz Švajcarske – podnijela advokatska kancelarija Boies Schiller Flexner LLP iz Londona protiv Crne Gore kao tužene.

Podnošenjem Zahtjeva za arbitražu je formalno pokrenut arbitražni postupak protiv Crne Gore, u skladu sa Konvencijom o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, ICSID Pravilima i Sporazumom između Srbije i Crne Gore i Švajcarske Konfederacije o podsticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja ("Službeni list SCG - Međunarodni ugovori", br. 3/2006).

Arbitražni postupak je pokrenut pred Međunarodnom centrom za rješavanje investicionih sporova (u daljem tekstu "ICSID") u Vašingtonu.

Tužilac Tara Resources AG u Zahtjevu za arbitražu navodi da potražuje, između ostalog, naknadu štete i izgubljene dobiti u iznosu koji će se utvrditi u daljem postupku ali ne manjem od 300 miliona dolara. Tužilac je takođe imenovao arbitra Oliver-a Thomson Johnson-a. Država treba da imenuje drugog arbitra i dogovori sa tuženim imonovanje predsjednika arbitražnog tribunala. Tek nakon što arbitražni tribunal bude u potpunosti konstituisan, arbitražni postupak će moći aktivno da se odvija i u toj fazi se očekuje da bi Tara Resources AG podnio detaljan tužbeni zahtjev (u roku koji tribunal odredi) na koji će Država Crna Gora potpomognuta pravnim zastupnikom pripremiti odgovarajući odgovor (takođe u roku koji odredi tribunal) – sve u skladu sa procesnim kalendarom koji će odrediti arbitražni tribunal.

ICSID je Zahtjev za arbitražu sa pratećim dopisima dostavio na adrese Kabineta premijera, Ministra ekonomskog razvoja i Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma u skladu sa zahtjevom advokata društva Tara Resources AG iz Švajcarske i zatražio da se potvrde kontakt podaci.

U pratećim dopisima ICSID-a koji su proslijeđeni Ministarstvu energetike i rudarstva nije sadržano uputstvo o daljem postupanju, već je samo zatraženo potvrđivanje kontakt podataka.

Imajući u vidu vrijednost i značaj navedenog spora, predstojeće ljetnje odmore i činjenicu da postoji opasnost da se, bez učešća Države Crne Gore kao strane u arbitražnom postupku, krene u formiranje tribunala, i procesnog kalendara bez učešća Države, od velike je važnosti da Država djeluje proaktivno.

U tom smislu je potrebno je prvo odgovoriti na dopise ICSID-a.

U isto vrijeme, a cilju efikasnijeg upravljanja procesom i stvaranja uslova za povoljan ishod arbitražnog postupka potrebno je sprovesti javni poziv za dostavljanje ponuda za zastupanje Crne Gore u arbitražnom postupku i izabrati pravnog zastupnika Države Crne Gore

Takođe, potrebno je da se formira radna grupa, čiji će sastav odrediti ministar energetike i rudarstva. Zadatak ove radne grupe biće da, u saradnji sa pravnim zastupnikom Vlade Crne Gore u spornom predmetu, prati tok arbitražnog postupka i koordinira aktivnosti logističke i tehničke podrške. Po potrebi, i na zahtjev Vlade Crne Gore, radna grupa će sačinjavati izvještaje o napretku postupka i predlagati dodatne mjere u cilju jačanja pozicije Crne Gore i zaštite njenih interesa.